

Sygn. akt **III AUa 4/21**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Marta Sawińska

Protokolant: Emilia Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2022 r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy **M. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 13 listopada 2020 r. sygn. akt VII U 92/19

oddala apelację.

Marta Sawińska

UZASADNIENIE

Decyzją z 16 listopada 2018 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P., na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 1-3 oraz art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust.6 pkt 4, art. 9 ust. 1 i 1a, art. 12 ust. 1, art. 18 ust. 8 i 9, art. 20 pkt 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 104 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 81 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, stwierdził że **M. G.** jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością:

1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu:

- od 9 maja 2014 r. do 24 maja 2014 r.
- od 30 czerwca 2014 r. do 29 grudnia 2014 r.
- od 27 lutego 2015 r. do 2 sierpnia 2015 r.
- od 10 grudnia 2015 r. do 3 czerwca 2016 r.
- od 15 maja 2017 r. do 3 października 2017 r.

2) nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu:

- od 25 maja 2014 r. do 29 czerwca 2014 r.

- od 30 grudnia 2014 r. do 26 lutego 2015 r.
- od 3 sierpnia 2015 r. do 9 grudnia 2015 r.
- od 4 czerwca 2016 r. do 14 maja 2017 r.
- od 4 października 2017 r.

3) podstawa wymiaru składek wynosi:

Okres	Podstawa wymiaru składek na:	
obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy	ubezpieczenie zdrowotne	
(...)	1 160,05 zł	3 004,48 zł
(...)	74,92 zł	3 004,48 zł
(...)	po 2 247,60 zł miesięcznie	po 3 004,48 zł miesięcznie
(...)	2 102,59 zł	3 004,48 zł
(...)	169,67 zł	3 104,57 zł
(...)	po 2 375,40 zł miesięcznie	po 3 104,57 zł miesięcznie
(...)	153,25 zł	3 104,57 zł
(...)	1 685,77 zł	3 104,57 zł
(...)	po 2 433,00 zł miesięcznie	po 3 210,60 zł miesięcznie
(...)	243,30 zł	3 210,60 zł
(...)	1 402,66 zł	3 303,13 zł
(...)	2 557,80 zł	3 303,13 zł
(...)	247,53 zł	3 303,13 zł

(...)	-	3 303,13 zł
(...)	-	3 554,93 zł
(...)	-	3 554,93 zł

Organ rentowy wskazał, że na podstawie zebranego w sprawie materiału ustalił, że w okresach wymienionych w punkcie 1 decyzji M. G. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ponieważ przebywał w tych okresach na terytorium Polski, prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą, wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym nie był zawieszony i nie posiadał innego tytułu do ubezpieczeń społecznych, natomiast w okresach wymienionych w punkcie 2 decyzji M. G. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu z uwagi na to, że w czasie pobytu poza granicami Polski nie prowadził pozarolniczej działalności gospodarczej, posiadał inny tytuł do ubezpieczeń lub wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym był zawieszony i jako wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. nie powinien opłacać składek na ubezpieczenia społeczne i obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne w okresach podanych w decyzji.

Odwołanie od ww. decyzji złożył M. G., wnosząc o jej uchylenie w całości oraz o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołujący podał, że Firma (...) Sp. z o.o. faktycznie rozpoczęła pozarolniczą działalność gospodarczą od 23 marca 2016 r., z chwilą dostarczenia pierwszej partii towaru na terytorium Polski. Zgłoszenie celne wystawione przez organ administracji państwowej zgodnie z art. 244 k.p.c. stanowi dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zdaniem odwołującego istnienie wpisu w ewidencji działalności gospodarczej (zarejestrowanie) ma przede wszystkim charakter deklaratoryjny. Dyspozycja treści art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazuje, że objęcie osób prowadzących działalność gospodarczą obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi i ubezpieczeniem wypadkowym powstaje od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności. Zatem, decydującym momentem dla powstania obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym i opłacania składek na te ubezpieczenia w odniesieniu do wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest faktyczne podjęcie prowadzenia działalności gospodarczej, a nie data samego wpisu działalności gospodarczej (spółki) do odpowiedniego organu ewidencyjnego, czy data nadania numeru NIP w Urzędzie Skarbowym. Odwołujący zarzucił organowi rentowemu, że nie odniósł się do istotnych dowodów przedłożonych w toku postępowania wyjaśniającego jakimi są bilans za rok 2014 i za rok 2015 z których wynika, że spółka w tych latach nie prowadziła faktycznie działalności gospodarczej oraz deklaracja (...) za rok 2014 i deklaracja (...) za rok 2015, z której wynika, że dochód w tych latach wyniósł 0 zł. Pomimo zarejestrowania spółki w 2014 r., faktyczne rozpoczęcie działalności nastąpiło w 2016 r. Odwołujący powołał się na wyroki Sądu Najwyższego z 14 września 2007 r., III UK 35/07 oraz z 25 listopada 2005 r., I UK 80/05.

Wyrokiem z 13 listopada 2020 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt VII U 92/19 zmienił zaskarżoną decyzję w punkcie 1, 2 i 3 w ten sposób, że stwierdził, że M. G. jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością:

1. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu:
 - od 15 lutego 2016 r. do 3 czerwca 2016 r.,
 - od 15 maja 2017 r. do 3 października 2017 r.,
2. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu:

- od 9 maja 2014 r. do 14 lutego 2016 r.,
- od 4 czerwca 2016 r. do 14 maja 2017 r.,
- od 4 października 2017 r.

3. stwierdza, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, tj. emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy (kolumna 2) oraz na ubezpieczenie zdrowotne (kolumna 3) za miesiące 02/2016 – 06/2016, 05/2017 – 01/2018, 05/2018 wynosi:

Okres	Kolumna 2	Kolumna 3
(...)	1258,45 zł	3210,60 zł
(...)	po 2433 zł miesięcznie	po 3210,60 zł miesięcznie
(...)	243,30 zł	3210,60 zł
(...)	1402,66 zł	3303,13 zł
(...)	2557,80 zł	3303,13 zł
(...)	247,53 zł	3303,13 zł
(...)	-	po 3303,13 zł miesięcznie
(...)	-	3554,93 zł
(...)	-	3554,93 zł

Powyższy wyrok zapadł w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

M. G. urodził się (...), jest obywatelem Islamskiej Republiki Iranu. Odwołujący ukończył wyższe studia w Azerbejdżanie, z zawodu jest inżynierem gazownictwa. Na co dzień posługuje się językiem angielskim, tureckim, kurdyjskim, perskim i w stopniu podstawowym polskim.

W dniu 1 kwietnia 2014 r. przed notariuszem D. K. w Kancelarii (...)w W. Repertorium (...) nr (...), M. G. zawiązał spółkę pod firmą (...) sp. z o.o. na czas nieograniczony. Akt założycielski stanowił, że kapitał zakładowy spółki wynosi 5 000 zł i dzieli się na 100 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 50,00 zł każdy. Odwołujący obejmuje 100 udziałów o łącznej wartości 5 000 zł, pokrywając je wkładem pieniężnym. Odwołujący pełni funkcję prezesa zarządu spółki. Spółka będzie działać na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą.

W dniu 20 maja 2014 r. spółce nadano numer identyfikacji podatkowej (...) (...) oraz numer identyfikacyjny (...) (...).

W dniu 9 maja 2014 r. (...) sp. z o.o. została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonym przez Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod numerem KRS (...).

Przeważającym przedmiotem działalności spółki jak wynika z biznesplanu miał być import z Islamskiej Republiki Iranu suszonych owoców, orzechów, pistacji, słonecznika, fasoli pozyskiwanych od rolników - na terytorium Polski. Zarząd spółki nie wykluczał także obrotu innego rodzaju produktów w sytuacji gdy będzie zapotrzebowanie ze strony polskich klientów.

Spółka nie zatrudniała pracowników i faktycznie do lutego 2016 r. nie prowadziła działalności.

Od 1 marca 2014 r. do 1 maja 2014 r. M. G. przebywał na terytorium RP na podstawie wize S. wydanej na okres 2 miesięcy.

W dniu 22 maja 2014 r. odwołujący wystąpił do Wojewody (...) z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Polski w celu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W dniu 22 sierpnia 2014 r. Wojewoda (...) wydał decyzję, na mocy, której odmówił wnioskodawcy zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Polski i prowadzenie działalności gospodarczej. W uzasadnieniu stwierdzono, że (...)sp. z o.o. nie generuje żadnego dochodu, odwołujący nie wykazał, że posiada stały i regularny źródło dochodu jak również nie wykazał, iż posiadane przez niego środki umożliwiają w przyszłości spełnienie warunków o których mowa w art. 142 ustawy o cudzoziemcach. Na skutek odwołania M. G. (...), na podstawie decyzji z 17 października 2014 r. uchylił decyzję z 22 sierpnia 2014 r. i w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Decyzją z 12 grudnia 2014 r. Wojewoda (...) odmówił wnioskodawcy zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej po ustaleniu, że na dzień wydania decyzji, spółka nie osiąga dochodów, nie poczyniła żadnych znaczących inwestycji, spółka nie podjęła działań mających na celu zmianę struktury zatrudnienia, sprzedaży i zysków, spółka nie posiada magazynu, sprzętu do pakowania, spółka nie zatrudnia pracowników na podstawie umowy o pracę będących obywatelami polskimi lub cudzoziemców. Decyzją z 19 marca 2015 r. (...)utrzymał w mocy decyzję Wojewody (...) z 12 grudnia 2014 r. Wyrokiem z 27 października 2015 r. (...)Sąd Administracyjny w sprawie IV SA/Wa 1734/15 oddalił skargę odwołującego na decyzję z 19 marca 2015 r.

Od 19 maja 2014 r. do 29 czerwca 2014 r. odwołujący korzystał z przedłużonej wize S. na podstawie decyzji Wojewody (...) z 19 maja 2014 r.

W dniu 25 maja 2014 r. odwołujący opuścił Polskę. W dniu 29 czerwca 2014 r. wrócił do Polski i przebywał na terenie kraju do 30 grudnia 2014 r.

W dniu 1 września 2014 r. M. G. zawarł z K. O. umowę użyczenia lokalu mieszkalnego położonego w D. przy ulicy (...), na czas nieokreślony. Odwołujący był tam zameldowany na pobyt czasowy.

W dniu 31 marca 2015 r. odwołujący złożył w (...) Urzędzie (...) w P. w Wydziale (...) o przedłużenie wize S. o 180 dni pobytu, tj. do 15 sierpnia 2015 r. W uzasadnieniu wniosku podał, że zamierza rozpocząć działalność gospodarczą zarejestrowaną 9 maja 2014 r. w formie spółki i przystąpić do realizacji pierwszego kontraktu zawartego 2 lutego 2015 r. z zarządem spółki (...) sp. z o.o. W dacie składania wniosku odwołujący przebywał na terytorium RP na podstawie 45 dniowej wize S. wydanej przez konsula RP w T. w dniu 5 lutego 2015 r., ważnej od 15 lutego 2015 r. do 31 marca 2015 r. Wjazd odwołującego na terytorium strefy S. nastąpił 26 lutego 2015 r. ważność wize upłynęła 31 marca 2015 r. Decyzją z 17 kwietnia 2015 r. Wojewoda (...) odmówił wnioskodawcy przedłużenia wize S. po ustaleniu, że odwołujący w okresie przedłużenia wize S. i w okresie od wydania decyzji z 19 maja 2014 r. nie zrobił nic co prowadziłoby do rozpoczęcia działalności gospodarczej na terytorium RP. Na skutek odwołania M. G. (...) decyzją z 13 lipca 2015 r. utrzymał w mocy decyzję Wojewody (...) z 17 kwietnia 2015 r. Odwołujący przebywał w Polsce do 3 sierpnia 2015 r., następnie wyjechał do Iranu i wrócił do Polski 9 grudnia 2015 r.

Decyzją z 24 kwietnia 2017 r. Wojewoda (...), po rozpoznaniu wniosku odwołującego z 20 września 2016 r. odmówił wnioskodawcy wydania zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Polski w celu prowadzenia działalności

gospodarczej uznając, że brak zabezpieczenia finansowego spółki, jak również dotychczasowe działania podejmowane przez wnioskodawcę nie dają gwarancji do dalszego rozwoju spółki (...)sp. z o.o. nie generuje żadnego dochodu. Decyzją z 27 kwietnia 2018 r. (...), po rozpatrzeniu odwołania utrzymał w mocy decyzję Wojewody (...) z 24 kwietnia 2017 r.

Odwołujący wrócił do Polski 20 listopada 2015 r. Otrzymał wizę ważną do 20 listopada 2016 r., która zapewniła mu dłuższy pobyt w Polsce. Od 9 grudnia 2015 r. odwołujący przebywał w Polsce i w tym czasie nie podejmował czynności w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą z uwagi na okres świąteczny.

M. G. przebywał w Islamskiej Republice Iranu w następujących okresach:

- od 25 maja 2014 r. do 29 czerwca 2014 r.,
- od 30 grudnia 2014 r. do 25 lutego 2015 r.,
- od 3 sierpnia 2015 r. do 8 grudnia 2015 r.,
- od 4 czerwca 2018 r. do 22 sierpnia 2018 r.

Od 2014 r. M. G. jako wspólnik jednoosobowej spółki (...)Sp. z o.o. złożył następujące dokumenty:

1/ dokumenty zgłoszeniowe

- (...) z 18.08.2017 r.
- (...) z 16.09.2016 r.
- (...):
- z 21.03.2016 (data powstania obowiązku ubezpieczeń - od 1.03.2016 r.)
- z 25.05.2018 (data powstania obowiązku ubezpieczeń - od 21.05.2018 r.)
- (...):
- z 21.03.2016 (data powstania obowiązku ubezpieczeń - od 1.03.2016 r.)
- z 5.02.2018 (data powstania obowiązku ubezpieczeń - od 15.05.2017 r.)
- (...)
- z 14.07.2017 (data powstania obowiązku ubezpieczeń - od 15.05.2017 r.)
- z 6.02.2018 (data powstania obowiązku ubezpieczeń - od 4.10.2017 r.)
- z 25.05.2018 (data powstania obowiązku ubezpieczeń - od 21.05.2018 r.)
- (...):
- z 14.07.2018 (wyrejestrowanie z ubezpieczeń od 14.07.2017)
- z 5.02.2018 (wyrejestrowanie z ubezpieczeń 15.05.2017)
- z 6.02.2018 (wyrejestrowanie z ubezpieczeń od 4.10.2017)
- z 8.02.2018 (wyrejestrowanie z ubezpieczeń od 13.01.2018)

- z 25.05.2018 (wyrejestrowanie z ubezpieczeń od 22.05.2018)

- (...):

- z 8.02.2018 (wyrejestrowanie z ubezpieczeń od 13.01.2018)
- z 25.05.2018 (wyrejestrowanie z ubezpieczeń od 22.05.2018)

2/ dokumenty rozliczeniowe:

- (...) z kodem (...) za m-ce: (...), (...), (...)

W 2014 r. (...) Sp. z o.o. nie prowadziła działalności. Z analizy rachunku zysków i strat oraz bilansu za rok 2014 wynika, że spółka nie osiągnęła przychodów i nie poniosła kosztów. Spółka nie posiadała środków trwałych. W dniu 10 marca 2016 r. zarząd spółki złożył do sądu rejestrowego sprawozdanie finansowe spółki za okres od 9 maja 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. wraz z uchwałą nr (...) Zgromadzenia Wspólników z 8 marca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i podziału zysku za 2014 rok i sprawozdaniem z działalności spółki za ww. okres. Postanowieniem z 21 marca 2016 r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu sygn. PO.VIII Ns-Rej. KRS/(...) dokonał wpisu wzmianki o złożeniu sprawozdania finansowego za okres od 9 maja 2014 r. do 31 grudnia 2014 r.

W 2015 r. (...)Sp. z o.o. nie prowadziła działalności gospodarczej, nie wypracowała zysku i nie poniosła straty, co potwierdza analiza rachunku zysków i strat oraz bilansu za rok 2015 wynika, że spółka nie osiągnęła przychodów i nie poniosła kosztów. Spółka nie posiadała środków trwałych. W dniu 13 lipca 2016 r. zarząd spółki złożył do sądu rejestrowego sprawozdanie finansowe spółki za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. wraz z uchwałą nr (...) Zgromadzenia Wspólników z 1 czerwca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i podziału zysku za 2015 rok i sprawozdaniem z działalności spółki za ww. okres. Postanowieniem z 1 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu sygn. PO.VIII Ns-Rej. KRS/(...) dokonał wpisu wzmianki o złożeniu sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r.

Jak wynika z zeznania podatkowego (...) w roku podatkowym 2015 (...) Sp. z o.o. nie osiągnęła przychodu podlegającego opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych w kwocie nie niższej niż 12-krotność przeciętnego wynagrodzenia w województwie (...).

W dniu 14 marca 2016 r. M. G. zawarł z A. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą Biuro (...)A. K. umowę o prowadzenie i przechowywanie ewidencji księgowej. W ramach umowy A. K. prowadziła księgę rachunkową spółki, prowadziła i przechowywała dokumentację podatkową, sporządzała deklaracje podatkowe, udzielała odwołującemu porad związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. W spotkaniach z księgową uczestniczyła K. O., znajoma odwołującego, która pełniła wówczas rolę tłumacza.

W zeznaniu podatkowym (...) za rok 2016 odnotowano dochód odwołującego po odliczeniach w wysokości 1 026,25 zł. W zeznaniu podatkowym (...)za rok 2017 odnotowano dochód odwołującego po odliczeniach w wysokości 4 686,76 zł. W zeznaniu podatkowym (...) za rok 2018 odnotowano dochód odwołującego po odliczeniach w wysokości 8 522,08 zł.

W dniu 15 lutego 2016 r. brat odwołującego, na zlecenie odwołującego, złożył u R. D. obywatela Islamskiej Republiki Iranu w imieniu spółki (...) Sp. z o.o. zamówienie na dostawę 4 552 puszek koncentratu pomidorowego, o wadze 20500 kg.

Zamówiony produkt został wyprodukowany 28 lutego 2016 r. i zapakowany przez firmę transportową 7 marca 2016 r. w tym dniu została wystawiona faktura. W dniu 23 marca 2016 r. do Polski przyjechał tir koncentratu pomidorowego w puszkach. Odwołujący zajął się sprzedażą dostarczonego towaru.

W sprawozdaniu finansowym za rok 2016 odnotowano, że (...) Sp. z o.o. prowadziła działalność gospodarczą w zakresie handlu detalicznego i hurtowego artykułów spożywczych. Spółka posiadała samochód osobowy, który był amortyzowany oraz niespłaconą pożyczkę w wysokości 14 986,75 zł. W rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 sierpnia 2016 r. spółka wygenerowała stratę w kwocie 19 309,77 zł. Na dzień 31 grudnia 2016 r. aktywa spółki to 61 783,38 zł, pasywa to 61 783,38 zł. W dniu 17 maja 2017 r. zarząd spółki złożył do sądu rejestrowego sprawozdanie finansowe spółki za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. wraz z uchwałą nr(...) Zgromadzenia Wspólników z 16 maja 2017 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego i podziału zysku za 2016 rok. Zarządzeniem z 21 czerwca 2017 r. Referendarz sądowy zwrócił wniosek sygn. PO.VIII Ns-Rej. KRS (...).

(...) Sp. z o.o. została zarejestrowana w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych 10 marca 2016 r. Odwołujący złożył zgłoszenie rejestracyjne w zakresie podatku od towarów i usług (...).

W dniu 13 stycznia 2018 r. działalność spółki (...) Sp. z o.o. została zawieszona, co potwierdza wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym z 5 lutego 2018 r. Spółka wznowiła działalność 21 maja 2018 r., co potwierdza wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym z 30 sierpnia 2018 r. Działalność spółki została ponownie zawieszona 22 maja 2018 r., jak wynika z wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym z 31 sierpnia 2018 r. Obecnie spółka nie prowadzi działalności.

Decyzją z 5 września 2019 r. Wojewoda (...) udzielił odwołującemu zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do 4 września 2022 r., w związku z pozostawaniem w związku małżeńskim z D. G. zd. K. zawartym 20 października 2018 r.

Decyzją z 30 sierpnia 2018 r., znak: (...) adresowaną do M. G. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. określił wysokość należności z tytułu składek za okres od maja 2014 r. do lutego 2016 r. w tym:

- na ubezpieczenia społeczne (zakres nr deklaracji (...)) w kwocie 14 918,15 zł

oraz należne odsetki w kwocie 3 979,00 zł,

- ubezpieczenie zdrowotne (zakres nr deklaracji (...)) w kwocie 5 853,08 zł oraz należne odsetki w kwocie 1 548,00 zł,

- Fundusz Pracy (zakres nr deklaracji (...)) w kwocie 1 243,97 zł oraz należne odsetki w kwocie 332,00 zł.

Odwołujący wniósł od przedmiotowej decyzji odwołanie do tut. Sądu. Sprawa jest w toku i została zawieszona do czasu prawomocnego zakończenia niniejszego postępowania.

Pismem z 20 czerwca 2018 r. organ rentowy ustalił dla M. G. jako wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą schemat podlegania do ubezpieczeń społecznych zgodnie z którym odwołujący winien podlegać obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 9 maja 2014 r., tj. od daty uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego do 3 października 2017 r., tj. do dnia poprzedzającego dzień, od którego uzyskał zezwolenie na pracę i pracował na podstawie umowy o pracę z (...) SP. z o.o. Organ rentowy ustalił, że zezwolenie na pracę typ (...) nr (...) odwołujący otrzymał na okres od 4 października 2017 r. do 3 kwietnia 2019 r. Od 1 kwietnia 2018 r. do 30 czerwca 2018 r. odwołujący był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy u płatnika P.H. (...).

W dniu 17 września 2018 r. odwołujący złożył wniosek o wydanie decyzji w sprawie ustalenia schematu podlegania do ubezpieczeń społecznych dla niego jako wspólnika jednoosobowej spółki z o.o.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd I instancji wydał zaskarżony wyrok, w którym zmienił zaskarżoną decyzję w punkcie 1, 2 i 3 w ten sposób, że stwierdził, że M. G. jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością:

1. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu:

- od 15 lutego 2016 r. do 3 czerwca 2016 r.,
- od 15 maja 2017 r. do 3 października 2017 r.,

2. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu:

- od 9 maja 2014 r. do 14 lutego 2016 r.,
- od 4 czerwca 2016 r. do 14 maja 2017 r.,
- od 4 października 2017 r.

3. stwierdza, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, tj. emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy (kolumna 2) oraz na ubezpieczenie zdrowotne (kolumna 3) za miesiące (...) – (...), (...), (...) wynosi:

Okres	Kolumna 2	Kolumna 3
(...)	1258,45 zł	3210,60 zł
(...)	po 2433 zł miesięcznie	po 3210,60 zł miesięcznie
(...)	243,30 zł	3210,60 zł
(...)	1402,66 zł	3303,13 zł
(...)	2557,80 zł	3303,13 zł
(...)	247,53 zł	3303,13 zł
(...)	-	po 3303,13 zł miesięcznie
(...)	-	3554,93 zł
(...)	-	3554,93 zł

Na wstępie rozważań prawnych Sąd Okręgowy podkreślił, że odwołanie w przeważającej części okazało się zasadne.

Sąd I instancji zaznaczył, że ostatecznie odwołujący wnosił o stwierdzenie, że nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (wskazanym przez organ) od 9 maja 2014 r., tj. od daty rejestracji spółki do 22 marca 2016 r., podnosząc, że w tym czasie spółka nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej. Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było zatem to, czy organ rentowy zasadnie przyjął, że odwołujący M. G. jako wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w

okresie do 22 marca 2016 r. (co z kolei miało wpływ na ustaloną podstawę wymiaru na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy oraz na ubezpieczenie zdrowotne).

Następnie Sąd Okręgowy przytoczył treść art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 9 ust 1 i ust 1a, art. art. 20 pkt 1, art. 104 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (ustawa systemowa).

W dalszej części uzasadnienia Sąd I instancji podał, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy systemowej stanowi kwota zadeklarowana, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu (ust.9). Pojęcie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą zostało zdefiniowane na potrzeby ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w jej art. 8 ust. 6 i dotyczy osób wykonujących różnego rodzaju działalność na własny rachunek. W przypadku osób, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej, mowa jest jedynie o wspólniku jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej. Przepis ten nie uzależnia podlegania tych osób ubezpieczeniom społecznym od prowadzenia działalności przez wskazane spółki. Wskazuje zatem, że tytułem do podlegania ubezpieczeniom społecznym jest sam status osoby, o której mowa w ww. przepisie. Pogląd ten jest ugruntowany w orzecznictwie sądów powszechnych, sądów administracyjnych i Sądu Najwyższego. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 2011 r., sygn. akt II UK 271/10, wyrok NSA z dnia 25 października 2018 r., sygn. akt II GSK 3852/16, z dnia 11 grudnia 2018 r., sygn. akt II GSK 4623/16). W ustawie systemowej zachodzi wyraźne wydzielenie określonego kręgu wspólników jako podlegających ubezpieczeniom społecznym z uwagi na ich status w tych spółkach (art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4) od innych osób prowadzących pozarolniczą działalność, do których należą wspólnicy spółek cywilnych prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej (art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 8 ust. 6 pkt 1). Za dzień rozpoczęcia działalności - stosownie do treści art. 13 pkt 4 ustawy systemowej przyjęć należy dzień uzyskania statusu wspólnika spółki, a za dzień jej zaprzestania, dzień utraty tego statusu (vide m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 28 czerwca 2018 r., III AUa 1880/17).

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie, na skutek luki ustawowej (niedopatrzenia ustawodawcy) doszło do sytuacji w sposób oczywisty niesprawiedliwej i aksjologicznie nieakceptowalnej, bowiem z jednej strony organy państwa odmawiały odwołującemu prawa pobytu w Polsce celem prowadzenia działalności gospodarczej, a z drugiej, (post factum) nakładały na niego obowiązki, związane z ustaleniem, że taką działalność gospodarczą prowadził (czy raczej, związane z ustaleniem, że w świetle przepisów ustawy winien być traktowany, jak osoba prowadząca działalność gospodarczą). Taka sytuacja była konsekwencją brzmienia wskazanego wyżej art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej i przyjętej tam fikcji, że jedyny wspólnik spółki z o.o. z mocy prawa jest uważany za osobę prowadzącą działalność gospodarczą. Zresztą, jak się zdaje, sam organ rentowy dostrzegł wskazaną z punktu widzenia aksjologicznego nieakceptowalną sytuację, bowiem pomimo wyraźnego przepisu, jak wskazał „w drodze wyjątku” wyłączył niektóre okresy podlegania, a w zakresie spornym w niniejszej sprawie (to jest do marca 2016 r., były to okresy, w których odwołujący nie przebywał w Polsce). Sam organ zatem, nie uzasadniając tego jednak w sposób szczegółowy, przełamał w swojej interpretacji językową wykładnię art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Jednocześnie, w decyzji odniesiono się również do okresów późniejszych, w tym do okresów zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy podkreślił, że nie ulega kwestii, że od początku rejestracji, spółka działalności gospodarczej nie prowadziła. Stan taki można porównać do pozornego zawiązania spółki, czy do stanu zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej. W tym kontekście wykładnia art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o s.u.s. nabiera szczególnego znaczenia. Jakkolwiek bowiem, jak wskazano wyżej, co do zasady w orzecznictwie przyjmuje się, że sam status wspólnika jest wystarczający dla ustalenia, że daną osobę należy traktować jak prowadzącą działalność gospodarczą, to jednak nie można przecież abstrahować od tego, czy spółka istnieje i czy nie zawiesiła działalności. Spółka prawa handlowego może (i w kwestionowanym okresie mogła) zawiesić działalność, co wynikało z treści art. 14a ustawy z

dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Z kolei zgodnie z treścią art. 36a ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych skutkiem tego zawieszenia byłoby ustanie obowiązku ubezpieczeń społecznych. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 13 września 2010 r., II UK 82/10, wykonywanie pozarolniczej działalności, o którym stanowi art. 13 ust. 4 ustawy systemowej, to nic innego jak posiadanie statusu wspólnika spółki [komandytowej, jak i jednoosobowego wspólnika spółki z o.o.] prowadzącej działalność gospodarczą. W niniejszej sprawie samo formalne zawiązanie spółki nie zmaterializowało się jednak w żadnym działaniu.

Sąd Okręgowy zaznaczył, że podejmując, na gruncie niniejszej sprawy, próbę wykładni art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej trzeba mieć na uwadze również inne przepisy, a także obowiązek wykładni prokonstytucyjnej. I tak: zgodnie z art. 37 ust. 1. Konstytucji kto znajduje się pod władzą Rzeczypospolitej Polskiej, korzysta z wolności i praw zapewnionych w Konstytucji, natomiast wyjątki od tej zasady, odnoszące się do cudzoziemców, określa ustawa (art. 37 ust. 2). Odwołujący właśnie w swoim prawie prowadzenia działalności gospodarczej został ograniczony, a to na podstawie ustawy o cudzoziemcach, zmaterializowanej w kolejnych decyzjach wojewody. Zgodnie z treścią art. 22 Konstytucji ograniczenie wolności działalności gospodarczej jest dopuszczalne tylko w drodze ustawy i tylko ze względu na ważny interes publiczny. Z kolei zgodnie z treścią art. 31 ust. 3 Konstytucji ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw. Nie można obciążać cudzoziemca negatywnymi konsekwencjami niespójnego ustawodawstwa (i stosowania prawa w taki sposób), czego skutkiem jest jednoczesne obciążenie obowiązkami wynikającymi z podlegania ubezpieczeniom z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, przy jednoczesnym zakazywaniu pobytu w Polsce celem prowadzenia tej działalności. Jest to sytuacja wewnętrznie sprzeczna, a przyjęcie, że odwołujący byłby (pomimo braku zezwolenia na pobyt w Polsce w celu prowadzenia działalności gospodarczej) zobowiązany do opłacania danin z tytułu tej „zakazanej” działalności jest wykładnią prowadzącą do absurdu, a zatem wykładnią, którą należy odrzucić. Proces wykładni prawa zaczyna się najczęściej od dyrektyw językowych, ale nie powinien się do nich ograniczać. Normę prawną rekonstruuje się z całokształtu obowiązujących przepisów prawnych, a wykładnia prawa będąc operacją myślową dokonywaną przy wykorzystaniu wszystkich trzech grup dyrektyw interpretacyjnych (językowych, systemowych, funkcjonalnych) nie może ograniczać się do wykładni językowej jednego przepisu. Jest to operacją w toku której dokonuje się przekładu zbioru przepisów prawa stanowionego, na zbiór norm postępowania równoznaczny jako całość z danym zbiorem przepisów (vide: wyrok TK z dnia 10 grudnia 2002r. sygn. akt P 6/02).

Sąd I instancji zwrócił uwagę, że decyzją z 22 grudnia 2014 r. Wojewoda (...) odmówił odwołującemu zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej po ustaleniu, że na dzień wydania decyzji, spółka nie osiąga dochodów, nie poczyniła żadnych znaczących inwestycji, spółka nie podjęła działań mających na celu zmianę struktury zatrudnienia, sprzedaży i zysków, spółka nie posiada magazynu, sprzętu do pakowania, spółka nie zatrudnia pracowników na podstawie umowy o pracę będących obywatelami polskimi lub cudzoziemców. Przedmiotową decyzję (...)utrzymał w mocy decyzją z 19 marca 2015 r., a (...)Sąd Administracyjny wyrokiem z 27 października 2015 r. w sprawie IV SA/Wa 1734/15 oddalił skargę odwołującego na decyzję z 19 marca 2015 r. Wszystko to musiało prowadzić do wniosku, że odwołujący, co do zasady, nie podlegał ubezpieczeniom społecznym w okresach, w których odmawiana mu pobytu w Polsce celem prowadzenia działalności gospodarczej i w okresach, kiedy działalność przez spółkę nie była prowadzona. Nie można bowiem usprawiedliwić dokonania takiej wykładni art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej, która nakazuje objęcie obowiązkowymi ubezpieczeniami wynikającymi z prowadzonej działalności gospodarczej przy jednoczesnym zakazie pobytu w Polsce celem wykonywania tej działalności. Jednocześnie jednak, nie ulegało kwestii, że w dniu 15 lutego 2016 r. podjęto pierwsze działania związane ze sprowadzeniem koncentratu do Polski. Od tej daty zatem, spółka prowadziła działalność i od tej daty należy przyjąć, że odwołujący miał status wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, prowadzącą działalność gospodarczą.

W ocenie Sądu Okręgowego nie można było zatem, jak tego domagał się odwołujący, uznać, że nie podlegał on ubezpieczeniom, aż do momentu przywiezienia do Polski koncentratu pomidorowego. Działania związane ze sprowadzeniem tego koncentratu miały miejsce już wcześniej i jak ustalono, nastąpiło to 15 lutego 2015 r.

Sąd I instancji uznał, że od 9 maja 2014 r. do 14 lutego 2016 r. odwołujący jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej. Po pierwsze, nie świadczył w tym czasie żadnych usług, nie uzyskał żadnych przychodów, ale również żaden dowód w sprawie nie wskazuje na to, by w ww. okresie odwołujący był w gotowości do jej prowadzenia, która prowadziłaby w ostateczności do uzyskania przychodów. W tym czasie, jak wynika ze sprawozdań finansowych z analizy rachunku zysków i strat, bilansu za rok 2014 i za rok 2015 oraz zeznań odwołującego spółka (...) Sp. z o.o. do 14 lutego 2016 r. nie osiągnęła przychodów i nie poniosła kosztów. Odwołujący nie uzyskiwał przychodów ani nawet nie ponosił wydatków w związku z zarejestrowaną działalnością gospodarczą.

W toku postępowania Sąd Okręgowy zobowiązał organ rentowy do hipotetycznego wskazania podstawy wymiaru w różnych wariantach, w tym – przy założeniu, że odwołujący podlegał ubezpieczeniom od dnia 15 lutego 2016 r. Zasadnicza zmiana wskazana w wyroku dotyczy tego, że Sąd Okręgowy uznał, że do dnia 14 lutego 2016 r. nie prowadził działalności gospodarczej, co rzutowało na wysokość podstawy wymiaru składek.

Uwzględniając powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i powołanych powyżej przepisów prawa materialnego Sąd I instancji zmienił zaskarżoną decyzję.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 229 k.p.c. polegające na nie wyjaśnieniu wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności w sprawie z jednoczesnym stwierdzeniem sprzeczności ustaleń i rozstrzygnięcia Sądu z zebrany w tej sprawie materiałem dowodowym, a także przez wyciągnięcie przez Sąd błędnych wniosków, nie wynikających ze zgromadzonego materiału dowodowego oraz błędną wykładnię przepisów prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 6 pkt 4 w zw. z art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 142 ustawy z dnia 12.12.2013r. o cudzoziemcach, a wskutek tego błędne przyjęcie, że odwołujący nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w okresach: od 9.05.2014r. do 14.02.2016r., od 4.06.2016r. do 14.05.2017r., od 4.10.2017r. Podczas, gdy postępowanie dowodowe oraz obowiązujące w tym zakresie przepisy wykazują zupełnie coś przeciwnego, a mianowicie, że cudzoziemiec podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od momentu uzyskania statusu wspólnika spółki, a status ten nie jest uzależniony od uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej.

Wskazując ww. zarzuty organ rentowy wniósł o:

1. zmianę wyroku w całości i oddalenie odwołania w całości, a na wypadek nie uwzględnienia powyższego wniosku wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia,
2. zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

W odpowiedzi na apelację odwołujący B. M. wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego była bezzasadna i podlegała oddaleniu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest oczywiście prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego, dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i w konsekwencji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy. Prawidłowo także zastosował prawo materialne. Sąd Apelacyjny w całości podzielił ustalenia i rozważania Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania. Wobec niewątpliwego

wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie widział też konieczności uzupełniania postępowania dowodowego.

Ostatecznie odwołujący wnosił o stwierdzenie, że nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (wskazanym przez organ) od 9 maja 2014 r., tj. od daty rejestracji spółki do 22 marca 2016 r., podnosząc, że w tym czasie spółka nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej. Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było zatem to, czy organ rentowy zasadnie przyjął, że odwołujący M. G. jako wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie do 22 marca 2016 r. (co z kolei miało wpływ na ustaloną podstawę wymiaru na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne tj. emerytalne, rentowe, wypadkowe i Fundusz Pracy oraz na ubezpieczenie zdrowotne).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz.266) powoływanej dalej jako ustawa systemowa obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Przepis art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej stanowi, iż za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. W myśl art. 12 ust. 1 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Na podstawie art. 9 ust 1 i ust 1a ustawy systemowej, osoba, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 spełniająca jednocześnie warunki do objęcia jej obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, jest obejmowana ubezpieczeniami tylko ze stosunku pracy, chyba że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu stosunku pracy w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów (art. 18 ust. 4 pkt 5a). Może ona dobrowolnie, na swój wniosek, być objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi również z innych tytułów. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy systemowej stanowi kwota zadeklarowana, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu (ust.9).

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji zaprezentowane w uzasadnieniu wyroku, że w niniejszej sprawie, na skutek luki ustawowej (niedopatrzenia ustawodawcy) doszło do sytuacji w sposób oczywisty niesprawiedliwej i aksjologicznie nieakceptowalnej, bowiem z jednej strony organy państwa odmawiały odwołującemu prawa pobytu w Polsce celem prowadzenia działalności gospodarczej, a z drugiej (post factum) nakładały na niego obowiązki, związane z ustaleniem, że taką działalność gospodarczą prowadził (czy raczej, związane z ustaleniem, że w świetle przepisów ustawy winien być traktowany, jak osoba prowadząca działalność gospodarczą). Taka sytuacja była konsekwencją brzmienia wskazanego wyżej art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej i przyjętej tam fikcji, że jedyny wspólnik spółki z o.o. z mocy prawa jest uważany za osobę prowadzoną działalność gospodarczą.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy wynika, że odwołujący M. G. w dniu 1 kwietnia 2014 r. zawiązał spółkę pod firmą (...) sp. z o.o. na czas nieograniczony. Kapitał zakładowy spółki wynosił 5 000 zł i dzielił się na 100 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 50,00 zł każdy. Odwołujący objął 100 udziałów o łącznej wartości 5 000 zł, pokrywając je wkładem pieniężnym. Odwołujący pełnił funkcję prezesa zarządu spółki, a spółka miała działać na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą. W dniu 9 maja 2014 r. (...) sp. z o.o. została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonym przez Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu pod numerem KRS (...). Przeważającym przedmiotem działalności spółki jak wynika z biznesplanu miał być import z Islamskiej Republiki Iranu suszonych owoców, orzechów, pistacji, słonecznika, fasoli pozyskiwanych od rolników na terytorium Polski. Zarząd spółki nie wykluczał także obrotu innego rodzaju produktów w sytuacji gdy będzie zapotrzebowanie ze strony polskich klientów. Nie ulega kwestii, że od początku rejestracji, spółka działalności gospodarczej nie prowadziła. Od 1 marca 2014 r. do 1 maja 2014 r. M. G. przebywał

na terytorium RP na podstawie wizej S. wydanej na okres 2 miesięcy. W dniu 22 maja 2014 r. odwołujący wystąpił do Wojewody (...) z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Polski w celu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W dniu 22 sierpnia 2014 r. Wojewoda (...) wydał decyzję, na mocy której odmówił wnioskodawcy zezwolenia na pobyt czasowy na terytorium Polski i prowadzenie działalności gospodarczej. Na skutek odwołania M. G. (...) na podstawie decyzji z 17 października 2014 r. uchylił decyzję z 22 sierpnia 2014 r. i w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji. Decyzją z 12 grudnia 2014 r. Wojewoda (...) ponownie odmówił wnioskodawcy zezwolenia na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej po ustaleniu, że na dzień wydania decyzji, spółka nie osiąga dochodów, nie poczyniła żadnych znaczących inwestycji, spółka nie podjęła działań mających na celu zmianę struktury zatrudnienia, sprzedaży i zysków, spółka nie posiada magazynu, sprzętu do pakowania, spółka nie zatrudnia pracowników na podstawie umowy o pracę będących obywatelami polskimi lub cudzoziemców. Decyzją z 19 marca 2015 r. (...) utrzymał w mocy decyzję Wojewody (...) z 12 grudnia 2014 r. Wyrokiem z 27 października 2015 r. (...) Sąd Administracyjny w sprawie IV SA/Wa 1734/15 oddalił skargę odwołującego na decyzję z 19 marca 2015 r. Od 19 maja 2014 r. do 29 czerwca 2014 r. odwołujący korzystał z przedłużonej wizej S. na podstawie decyzji Wojewody (...) z 19 maja 2014 r. Od 25 maja 2014 r. do 29 czerwca 2014 r. odwołujący przebywał poza granicami Polski, przebywał w Polsce do 30 grudnia 2014 r.

W dniu 31 marca 2015 r. odwołujący złożył w (...) Urzędzie (...) w P. w Wydziale (...) o przedłużenie wizej S. o 180 dni pobytu, tj. do 15 sierpnia 2015 r. Decyzją z 17 kwietnia 2015 r. Wojewoda (...) odmówił wnioskodawcy przedłużenia wizej S. po ustaleniu, że odwołujący w okresie przedłużenia wizej S. i w okresie od wydania decyzji z 19 maja 2014 r. nie zrobił nic co prowadziłoby do rozpoczęcia działalności gospodarczej na terytorium RP. Na skutek odwołania M. G. (...) decyzją z 13 lipca 2015 r. utrzymał w mocy decyzję Wojewody (...) z 17 kwietnia 2015 r. Odwołujący przebywał w Polsce do 3 sierpnia 2015 r., następnie wyjechał do Iranu i wrócił do Polski 9 grudnia 2015 r. Za rok 2014 oraz 2015 spółka nie odnotowała żadnych przychodów. Dopiero w dniu 15 lutego 2016 r. brat odwołującego, na zlecenie odwołującego, złożył u R. D. obywatela Islamskiej Republiki Iranu w imieniu spółki (...) Sp. z o.o. zamówienie na dostawę 4 552 puszek pasty pomidorowej, o wadze 20500 kg. W dniu 23 marca 2016 r. do Polski przyjechał tir koncentratu pomidorowego w puszkach, a odwołujący zajął się sprzedażą dostarczonego towaru. W ocenie Sądu Apelacyjnego dopiero od tego momentu tj. de facto od podjęcia przez odwołującego pierwszych czynności związanych z prowadzeniem działalności spółki należy uznać, że od tego momentu podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznym. Sąd Apelacyjny podkreśla, że ostatecznie odwołujący przyznał, że właśnie od faktycznego podjęcia przez niego czynności w spółce winien od podlegać ubezpieczeniom społecznym.

Sąd Apelacyjny akcentuje nadto, że z dokumentacji dołączonej do niniejszej sprawy wynika, że od 2014 r. Wojewoda (...) konsekwentnie odmawiał odwołującemu prawa do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej celem prowadzenia działalności gospodarczej właśnie w oparciu o przedkładane tam dokumenty i stanowisko to zostało potwierdzone również przez (...) Sąd Administracyjny. Zgodzić się należy ze stanowiskiem organu, że powoływane przez odwołującego w postępowaniu przed Wojewodą argumenty uzasadniające jego wniosek, nie były przekonujące, a dokumenty nie potwierdzały prowadzenia działalności, a nadto były sporządzane wyłącznie na potrzeby tego postępowania. W okresie od 2014 r. do 2015 r. odwołujący nie podjął żadnych czynności związanych z faktycznym rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej, poprzestając jedynie na założeniu spółki i jej zarejestrowaniu, tak naprawdę dopiero w momencie podjęcia rozmów w sprawie zamówienia puszek z pastą pomidorową 15 lutego 2016 r. rozpoczął on prowadzenie działalności gospodarczej. Natomiast wcześniejszy okres tj. od momentu zarejestrowania spółki do lutego 2016 r. jest tzw. okresem domniemania prowadzenia działalności gospodarczej, który nie znalazł potwierdzenia w gromadzonym materiale dowodowym. Taka sytuacja była konsekwencją brzmienia wskazanego wyżej art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej i przyjętej tam fikcji, że jedyny wspólnik spółki z o.o. z mocy prawa jest uważany za osobę prowadzącą działalność gospodarczą. W tym czasie (od założenia spółki tj. 01.04.2014 r. do zamówienia towaru tj. 15.02.2016 r.) odwołujący tak naprawdę nie prowadził działalności gospodarczej, tylko usilnie próbował zalegalizować swój pobyt w Polsce.

Mając na uwadze powyższe słusznie zatem Sąd I instancji uznał, że w niniejszej sprawie, na skutek luki ustawowej (niedopatrzania ustawodawcy) doszło do sytuacji w sposób oczywisty niesprawiedliwej i aksjologicznie

nieakceptowalnej, bowiem z jednej strony organy państwa odmawiały odwołującemu prawa pobytu w Polsce celem prowadzenia działalności gospodarczej, a z drugiej, (post factum) nakładały na niego obowiązki, związane z ustaleniem, że taką działalność gospodarczą prowadził (czy raczej, związane z ustaleniem, że w świetle przepisów ustawy winien być traktowany, jak osoba prowadząca działalność gospodarczą). Jakkolwiek bowiem, co do zasady w orzecznictwie przyjmuje się, że sam status wspólnika jest wystarczający dla ustalenia, że daną osobę należy traktować jak prowadzącą działalność gospodarczą, to jednak nie można przecież abstrahować od tego, czy spółka istnieje i czy nie zawiesiła działalności. Nie można obciążać cudzoziemca negatywnymi konsekwencjami niespójnego ustawodawstwa (i stosowania prawa w taki sposób), czego skutkiem jest jednocześnie obciążenie obowiązkami wynikającymi z podlegania ubezpieczeniom z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, przy jednoczesnym zakazywaniu pobytu w Polsce celem prowadzenia tej działalności. Jest to sytuacja wewnętrznie sprzeczna, a przyjęcie, że odwołujący byłby (pomimo braku zezwolenia na pobyt w Polsce w celu prowadzenia działalności gospodarczej) zobowiązany do opłacania danin z tytułu tej „zakazanej” działalności jest wykładnią prowadzącą do absurdu, a zatem wykładnią, którą należy odrzucić.

Argumenty przedstawione przez organ rentowy w treści apelacji, nie podważyły w żaden sposób zasadności stanowiska Sądu I instancji.

Sąd Apelacyjny po przeanalizowaniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (w tym zeznań przesłuchanych w sprawie świadków) i zapoznaniu się z treścią apelacji organu rentowego stwierdził, że podniesione w niej zarzuty nie zasługują na uwzględnienie. Wbrew twierdzeniom organu rentowego Sąd I instancji wyprowadził ze zgromadzonego materiału dowodowego prawidłowe wnioski, które Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje i uznaje za własne.

Chybiony okazał się zarzut naruszenia prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 229 k.p.c. Sąd Apelacyjny podkreśla, że Sąd I instancji przeprowadził wszystkie dowodowy zawnioskowane przez strony. Z kolei zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreszone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wiąże ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. mogłoby dojść tylko wówczas, gdyby strona skarżąca wykazała uchybienia podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10.06.1999 r., II UKN 685/98 Legalis). Sąd I instancji wziął pod uwagę cały materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie. Apelacja organu rentowego nie zawiera żadnych merytorycznych argumentów (czy też nowych dowodów) ograniczając się z zasadzie polemiki z ustaleniami Sądu i własną interpretacją zgromadzonego materiału dowodowego.

Przenosząc powyższe ogólne rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, w ocenie Sądu Apelacyjnego, bezzasadny był zarzut organu rentowego dotyczący naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., a sprowadzający się w istocie do tego, że apelujący wskazał, iż w jego ocenie z przeprowadzonych dowodów Sąd I instancji wyciągnął wnioski niezgodne z ich ustaleniami.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w ocenie Sądu Apelacyjnego, wykazało, że

odwołujący od 9 maja 2014 r. do 14 lutego 2016 r. jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej, albowiem nie świadczył w tym czasie żadnych usług, nie uzyskał żadnych przychodów oraz żaden dowód w sprawie nie wskazuje na to, by w ww. okresie odwołujący był w gotowości do jej prowadzenia, która prowadziłaby w ostateczności do uzyskania przychodów. W tym czasie, jak

wynika ze sprawozdań finansowych z analizy rachunku zysków i strat, bilansu za rok 2014 i za rok 2015 oraz zeznań odwołującego spółka (...) Sp. z o.o. do 14 lutego 2016 r. nie osiągnęła przychodów i nie poniosła kosztów. Odwołujący nie uzyskiwał przychodów ani nawet nie ponosił wydatków w związku z zarejestrowaną działalnością gospodarczą. Jednocześnie jednak, ostatecznie odwołujący nie kwestionował, że w dniu 15 lutego 2016 r. podjęto pierwsze działania związane ze sprowadzeniem pasty pomidorowej z Iranu do Polski, zatem od tej daty spółka faktycznie prowadziła działalności i od tej daty należy przyjąć, że odwołujący miał status wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, prowadzącą działalność gospodarczą.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi w ocenie Sądu Apelacyjnego do wniosku, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy.

Uwzględniając powyższe rozważania, uznając zarzuty pozwanego organu rentowego za bezzasadne, Sąd Apelacyjny oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

sędzia Marta Sawińska